รายงานการศึกษาเชิงลึก (Insight Report)
การประเมินมูลค่าต้นทุนธรรมชาติของแหล่งน้ำ BLUE VALUE สู่การสร้างคุณค่าสาธารณะอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา บึงสีบัวทอง อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

สำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดอ่างทอง ได้ดำเนินการศึกษาเชิงลึก เรื่อง การประเมินมูลค่าต้นทุนธรรมชาติของแหล่งน้ำ BLUE VALUE สู่การสร้างคุณค่าสาธารณะอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาบึงสีบัวทอง อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง ภายใต้แนวทางการพัฒนาผลผลิตที่ไม่ใช่การตรวจสอบ (Non-Audit Product) เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐอย่างคุ้มค่า และการสร้างประโยชน์แก่ประชาชนอย่างยั่งยืน

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณค่าของบึงสีบัวทองในมิติ น้ำ สิ่งแวดล้อม คุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ และการเรียนรู้ รวมทั้งศึกษาศักยภาพ ข้อจำกัด และโอกาสในการพัฒนาบึงให้สามารถสร้างคุณค่าสาธารณะได้อย่างทั่วถึง โดยใช้ข้อมูลจากการสอบทานเอกสาร การสังเกตการณ์พื้นที่ การสัมภาษณ์ การสอบถามประชาชน และการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียผ่านเครื่องมือ Local Voice Canvas และ Public Value Mapping

ผลการศึกษาพบว่า บึงสีบัวทองเป็นสินทรัพย์สาธารณะที่มีศักยภาพและคุณค่าหลากหลาย โดยประชาชนให้ความสำคัญสูงสุดกับ ความมั่นคงด้านน้ำ รองลงมา ได้แก่ สิ่งแวดล้อม คุณภาพชีวิต เศรษฐกิจชุมชน และการเรียนรู้ แต่ทั้งนี้ยังมีข้อจำกัดด้านสภาพกายภาพของบึง การตื้นเขิน ระดับน้ำที่ต่ำกว่าพื้นที่เกษตร แนวท่อที่ครอบคลุมไม่ทั่วถึง และการบูรณาการภารกิจระหว่างหน่วยงาน อย่างไรก็ตาม บึงสีบัวทองยังมีต้นทุนธรรมชาติและต้นทุนทางวัฒนธรรมที่สามารถต่อยอดได้ ทั้งระบบนิเวศพื้นที่ชุ่มน้ำ ทุ่งบัวหลวง วิถีเกษตรกรรม ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น แหล่งโบราณคดี และเรื่องราววีรชนคนสีบัวทอง จึงมีศักยภาพที่จะพัฒนาให้เป็นมากกว่าแหล่งกักเก็บน้ำ โดยเชื่อมโยง “๑ บึง ๕ คุณค่า” ได้แก่ น้ำ สิ่งแวดล้อม คุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ และการเรียนรู้ เพื่อเปลี่ยนทรัพยากรธรรมชาติให้เป็นสินทรัพย์สาธารณะที่สร้างประโยชน์แก่ประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม

รายงานฉบับนี้จึงเสนอให้จังหวัดอ่างทองพิจารณาสนับสนุนให้มีการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาบึงสีบัวทองระยะ ๕–๑๐ ปี โดยบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคประชาชนให้มีเป้าหมายการพัฒนาพื้นที่โดยรอบเพื่อคุณภาพชีวิตและนันทนาการ ตลอดจนการเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยว เศรษฐกิจชุมชน และการเรียนรู้ ทั้งนี้ เพื่อสร้างคุณค่าจากสิ่งที่มีอยู่ ประชาชนใช้ประโยชน์ได้จริง และบึงสีบัวทองสามารถเป็นแหล่งน้ำต้นแบบและสินทรัพย์สาธารณะที่สร้างคุณค่าแก่จังหวัดอ่างทองอย่างยั่งยืน

EXECUTIVE SUMMARY

Ang Thong Provincial Audit Office conducted an in-depth study entitled “BLUE VALUE: Valuation of the Natural Capital of Water Resources for Sustainable Public Value Creation: A Case Study of Bueng Si Bua Thong, Sa Waeng Ha District, Ang Thong Province.” The study was undertaken pursuant to the Non-Audit Product approach with the objective of supporting effective natural resource management, promoting value-for-money in public expenditure, and contributing to the sustainable provision of public benefits.

The study aimed to assess the value of Bueng Si Bua Thong in five dimensions, namely water, environment, quality of life, economy, and learning, as well as to examine its potential, limitations, and development opportunities in order to promote the equitable creation of public value. The study was conducted through documentary review, field observations, interviews, public surveys, and stakeholder engagement using the Local Voice Canvas and Public Value Mapping tools.

The study found that Bueng Si Bua Thong constitutes a public asset with diverse potential and values. The public accorded the highest priority to water security, followed respectively by environmental value, quality of life, the community economy, and learning. Nevertheless, limitations were identified in relation to the physical characteristics of the reservoir, sedimentation, water levels being lower than the surrounding agricultural areas, inadequate coverage of the water distribution pipeline, and insufficient integration of responsibilities among relevant agencies.

Notwithstanding the foregoing limitations, Bueng Si Bua Thong possesses significant natural and cultural capital with potential for further development, including its wetland ecosystem, lotus fields, agricultural way of life, local history, archaeological sites, and the historical accounts of the heroes of Si Bua Thong. Accordingly, the reservoir has the potential to be developed beyond its existing function as a water-storage facility through the integrated concept of “One Reservoir, Five Values,” comprising water, environment, quality of life, economy, and learning. This approach would contribute to transforming existing natural resources into public assets capable of generating tangible benefits for the people.

In this regard, the report recommends that Ang Thong Province consider supporting the preparation of a 5– 10 year Master Plan for the development of Bueng Si Bua Thong, with the participation and integration of relevant government agencies and the public sector. The Master Plan should establish clear development objectives and provide for the development of surrounding areas to enhance quality of life and

recreational opportunities, together with the promotion of linkages among tourism, the community economy, and learning activities.

The foregoing approach is intended to maximize the value of existing resources, promote practical and equitable utilization by the public, and develop Bueng Si Bua Thong as a model water resource and public asset capable of generating sustainable value and benefits for the people and Ang Thong Province.